

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:79

av Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M)

Främmande trädslag i skånskt jordbruk

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att öka användningen av främmande trädslag i skogsbruket och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Svensk skogsindustri svarar för såväl arbetet med en hållbar utveckling som med skogsindustriexport, vilken utgör en tiondel av Sveriges totala export. Därför har också skogsindustrin stor betydelse för vår ekonomi.

Skogsbruket är en av basnäringarna i Skåne med över 390 000 hektar skogsmarksareal och drygt 16 500 skogsägare varav 39 % är kvinnor. Detta innebär att ungefär en tredjedel av Skånes yta är täckt av skog och man har även den högsta andelen ädellövskog i Sverige.

Sedan lång tid har contortatall helt dominerat användningen av främmande trädslag i Sverige och trädslaget finns nu på cirka 550 000 ha. Övriga främmande trädslag förekommer endast i liten utsträckning, men användningen har ökat under de senaste åren, inte minst efter stormarna Gudrun och Per som drabbade Skåne hårt. Under stormen Simone i oktober 2013 drabbades Skåne och Kronoberg län hårdast enligt Skogsstyrelsen och även Halland och Blekinge län fick relativt omfattande skador. Bedömd volym för Skåne var 450 000–550 000 m³sk (skogskubikmeter) och tar man hela Götaland är siffran 1,5 – 2 miljoner skogskubikmeter (m³sk). En siffra som utgår från skadeuppskattningar gjorda av Skogsstyrelsen och de olika aktörerna för gällande skogsområde. I landet i stort har stormen Hilde fällt 3,5 miljoner skogskubikmeter

(2013) och stormen Ivar fällde 8 miljoner skogskubikmeter (2013). Sedan hade vi också Stormen Egon i Götaland 2014. Den fällde mellan 2,5 – 3 miljoner skogskubikmeter.

I takt med att klimatförutsättningar förändras, och för att utnyttja den fulla potentialen av skogsbruket framför allt i de södra delarna av Sverige, borde möjligheterna att i större skala odla främmande trädslag ses över. I försök som genomförts på lämplig mark och i lämpligt klimat har en rad olika främmande trädslag ofta visat en produktionsöverlägsenhet i jämförelse med tall och gran. Detta enligt en rapport från Skogsstyrelsen. Rapporten konstaterar även att inhemska lövträdslag inte har tillräckligt hög tillväxt för att klara av de produktionsmål för biobränsle som satts upp, samtidigt som förnygringskostnaderna ofta är orimligt höga. Skogsplantor ska kunna växa såväl i dagens som morgondagens klimat, något som arter av lokal härstamning inte alltid klarar av. Ett exempel är granen som i stora delar av södra Sverige troligen är mindre lämplig på sikt än vad den är idag.

Skogsvårdslagen sätter idag gränser för användningen av främmande trädslag, något som begränsar möjligheterna för våra skogsbrukare. I dagsläget krävs bland annat en särskild anmälan till Skogsstyrelsen för anläggning av ny skog på arealer större än 0,5 ha och den totala andelen av en brukningsenhet som får utgöras av främmande trädslag är begränsad.

Med tanke på de begränsningar som idag finns för skogsbruk med främmande trädslag är kunskaperna om dessa trädslags konsekvenser något bristfälliga. Förändringar av trädslag påverkar naturligtvis den biologiska mångfalden, men detta gäller även för byten mellan två inhemska trädslag. Det är dock rimligt att anse att skogsägaren har ett ansvar för användningen och riskerna som är förknippade med odling av ett främmande trädslag, samt att den påverkan som detta eventuellt skulle medföra utvärderas regelbundet av ansvarig myndighet.

Möjligheten till utveckling av reglerna kring användningen av främmande trädslag bör övervägas för att anpassas till klimatförutsättningar som är i förändring.

Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M)

Tobias Billström (M)

Anders Hansson (M)

Olof Lavesson (M)

Gunilla Nordgren (M)

Ewa Thalén Finné (M)

Boriana Åberg (M)

Thomas Finnborg (M)

Jonas Jacobsson Gjörtler (M)

Maria Malmer Stenergard (M)

Patrick Reslow (M)

Hans Wallmark (M)

Anette Åkesson (M)